

M. N. A. MUSEUM KÖNYVT. ARAD
Könyvtár-nyomda
Névbekirás
1901. évi 1054.

ALFÖLD

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES FOLYÓIRAT.

SZERKESZTI: NÉMETH PÉTER.

ARAD, 1901. SZEPTEMBER HÓ 1.

I. ÉVFOLYAM I. SZÁM. ==

== MEGJELENIK MINDEN

HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN. ==

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL JÓZSEF FŐHERCZEG-ÚT 22.

Előfizetési ára: Ujévig 3 korona.

Egy évre 10 kor.

Egyes száma 30 fil.*

== ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJA. ==

Arad

AZ ELSŐ KÖTET TARTALMA.

Regények, elbeszélések, rajzok stb.

	Oldal.		Oldal.
Np. : Aradmegye tündérbirtja	3	Mok Ferencné : A bodonyi major	175
Vass Géza : A kadet	5	Schreiber Hanz Heine : Éhség... ..	177
Kormos Sándor : Katona halál	8	Egy agglégény : És még azt mondják	178
* * * Megjelent a fiúmei ezépa... ..	10	Madame Chrizantem : Levél	179
Ifj. Bors Emil : Athén	21	Hábel Irma : Margit	182
Nikelszky Géza : Názézi	35	Maione Vincenzó : Az ideál	193
Sz. : Őszi hangulat	43	Dr. Nordau Miksa : Szerélem és hazá... ..	193
Herczeg Jenő : A házaselet	44	Mok Ferencné : Az őrnagyné	199
Madame Crizantem : Flórika énekel	58	Szekely Géza : Sormás Kata	200, 216, 231, 244
Liptófalvi István : Egy női szív	64	Hunyady Margit : A Bonyhai pár	210
Dzsin : A esokrol	74	Cetler Rezsó : Két félembér, egész ember	214
Szathmáry Zoltán : Téli rege	76	Czövekh Károly : Cserebogár	225
Sz. : Fehér ősi rózsák	78	Kosztka Mihály : Pusztuló faj	233, 246, 262, 279, 293, 308, 324, 341, 361, 376, 389, 403
— s. — s.: Zaza szerelme	80	Különös történet	239
Faragó Odón : Egy a vég... ..	82	Márton Caby : Találkozás... ..	241
Liptófalvi István : Az üzlettárs	92	Jeny : Vallomás	257
Ficzkó : A kantinos kisasszony	96	Gaal Á. István : Egy modern Magdolna	259, 273
Szathmáry Zoltán : A kisasszony és az urfi	108	Jeni : Szalonpithia	294
Liptófalvi István : Rege, az ötlevelű lóhere... ..	111	Nem-Plató : Gyűlölet	303
Köpf Kálmán : Caritas nővér története	115	Mok Ferencné : Álom	314, 327
— nyi — ár: Románéz	116	Kosztka Mihály : Mária	339, 359
Reschner Ilona : A férj haza jön	124	Bohém-nép (Titánok könyvéből)	343, 357
Mok Ferencné : Cirkusz történet	129	Plató : Az én imádságom... ..	352
Herczeg Jenő : Találkozás	131	Jeni : Cél	354
Pildner Ferenc : Kvérasz... ..	137	Nagy Endre : Az utolsó dal	378
Szathmáry Zoltán : Mámor után... ..	144	Gilbert : A szerélem bolondja	386
Mártonffy Imre : Peti cigány	146	Czövekh Károly : A falu gyöngye	391
Répászky Gyula : Mária... ..	150	Luigi Capuan : Tonini hadnagy	399
Leon Gandillat : Válasz uton	158	Czövekh Károly : Janesi	406
Kormos Sándor : Juon	162		
Kovács Zsigmond : Magyar baka, olasz leány	168		

Politika, kritika és társadalmi cikkek.

Makó ünnepe	2	Szigma : Vesztaszüzek	175
Np. : Az aradi színház új igazgatója	18	Özv. Hauser Károlyné	179
Soproni gazdák Aradon	20	A város választ	184
A mester	25	Steiner József : Művészeti Glosszák	189
(J.) Zsaza	26	Szigma : Orfeumok Aradon	190
(b j.) Barabás Béla	42	Molnar Viktorné	196
A vatikánból	47	d. gy. m. : Kidobott milliók	197
Hunyár A. : Kulturpalota és szobrok... ..	48	Hönisch L. István : Szobrot Kossuthnak	205
Atzél Péter	60	Rusticus : Egy jubiláló ujságíró	206
ma : Serao Matild szédeleg... ..	63	Hugó Viktor	209
Szigma : Egy eltépett koszoru	84	Uj tisztviselők a városnál	215
S. S. : Ne hazudjunk és ne párbajozzunk	90	Hönisch L. István : Talpnyaló városok... ..	221
Szigma : A Blaha Lujza koszoru... ..	97	Soós Margit : A nő joga	222
Az új polgármester	106	Kintzig Ferenc : Bueszóó színészek	229
Szigma : Egy meddő királynőről	126	Hönisch L. István : Kores szülöttek	237
Steiner József : Siegesalle	128	Az erkölési bizonyítványok	240
— s. — s.: Uj szintársulat	133	Goidis püspök	247
— Id.: Ezüst teszi az — embert	141	Hönisch L. István : Zilahy Gyula	253
Szigma : A Petőfi koponyája	143	(d. gy. m.) Az aradi polgári takarékpénztár újraalakulása	254
Kisasszony vagy asszony	148	Szigma : Az alsós	258
Szigma : Sasa válik	160	Színházi megnyitó	261
Gibic : A kairói társaságó	161	Hönisch L. István : Kultura és erkölés	269
Dr. Simon Vilmos : A kereselyázásról	164	(H. I. i.) Ünnepe az aradi Nemzeti Színházban	271
Gible : Arad jótékonyága	167	Hönisch L. István : A magyar kaszinók	285
d. gy. m. : Magyar demokrácia	174		

	Oldal.
Szigma: Üres házak	289
h.—b.: Porcia Lajos herceg	292
Honisch L. István: A kvóta	301
Szigma: A közművelődés aradi csarnoka	302
Honisch L. István: Pályaválasztás előtt	317
Hamsea J. Goston	319
Delta: Püspökavasztás	320
Utazás egy kigolyózás körül	322
A párbaj osztrácsi	329
Lipótfalvi L. István: Tiszti Lajos	333
Vogel úr és társai	334
Steiner József: Tanulások	336

	Oldal.
Delta: Sajtónk a politikában	336
Mand: Toilette-kérdések	345
Honisch L. István: 1802—1902	349
(t.) A braganzai herceg kalandja	351
S. E.: A Hadik-huszárok jubileuma	365
Honisch L. István: Társadalmi erkölcs	369
A szegény ember türelme	375
Honisch L. István: A magyar honvédség első- kasztása	381
A talieskás ember	384
Verskartell	393

K ö l t e m é n y e k.

Nikelszky Géza: Kálvária	4
Farkas Ferencz: Délibáb	8
Lipótfalvi István: Ferfi korban	9
Honthy István: Az álgyai erdőn	19
Nikelszky Géza: A dal	19
Farkas Ferencz: Alfa úr	23
Nikelszky Géza: Virág beszéd	34
Lipótfalvi István: Agglegények	35
A merre én memi fogok	44
Kálmán Mihály: Tizenhét év múltán	46
Pör László: Az utolsó álom	47
Dengi János: A nő	48
Stella: Asszony hüség	60
Nikelszky Géza: Halottak napján	62
Nikelszky Géza: A fehér éjszakából	74
* Színházban	76
F.—g: Gazdal	79
Pör László: Nem feledni	80
Floh: Török Fanczia strófák	84
Dr. Galambos Kálmán: Van pokol	91
Dyb: A korzó	94
Nikelszky Géza: A négy postás leány	95
Pör László: Ne bánja azt	97
Faragó Rezső: A proletár	98
Stella: Nem volt aki megmutassa	102
Lipótfalvi István: Fehérben	106
S. H.: Népdalok	108
Nikelszky Géza: Margitnak hívnak	111
Dengi János: Arcképed előtt	113
B.—m Lajos: Vissza várlak	114
Maione Vincenzó: Szeretlek R.	118
Lipótfalvi István: Gyurka Karácsonya	122
Farkas Ferencz: Fölkenve mindenáron	124
Kosztka Mihály: Oszai alkony	126
Burns Róbert: Végtelel	127
S. H. Utolsó perek	128
Maione Vincenzó: B. Emléke!	129
Stella: Szeretem a templomban	130
Köpf Kálmán: Álom	132
Kovács János: Dalok	136
Szaboleska Mihály: Hegyi beszéd	143
Melchior: Déli korzó	146
Maione Vincenzó: Meghalni vágyom	155
Szathmáry Zoltán: En	159
Maione Vincenzó: Bálban	160
Melchior: Déli korzó	166
Lipótfalvi István: A véletlen	167
Berkovics Miklós: Téla vérteseken	174
Bajtay Mihály: Az üstökös	177
S. H. Dalolj	181
Lipótfalvi István: Románé	192
Dyb: Farsang után	195

Nikelszky Géza: A gyár virága	197
Lipótfalvi István: Lola mosolya	208
Nikelszky Géza: A bücsü	210
Szvatopluk: Dal egy zsebkendőről	212
Bajtay Mihály: Akkord	213
Maione Vincenzó: Vagy	215
Faragó Rezső: Nyilassi sírjánál	222
Nikelszky Géza: Isár	227
Maione Vincenzó: R.	234
Bajtay Mihály: Munkátlanok	238
Maione Vincenzó: Ajánlás R.-nek	241
Ábrányi Emil: Margit	245
Nikelszky Géza: Tera	248
Maione Vincenzó: Egy név	256
B. I.: Csak egyszer láttalak	256
Veszeley Károly: Költők alkonya	263
Szávay Gyula: Operett	270
Martos Ferencz: Balassa és Anna	276
Maione Vincenzó: Renata	280
Geréb Sándor: A dalok könyvéből	286
Faragó Rezső: Hadgyakorlaton	290
Lenau: Két koszoru	292
Maione Vincenzó: Renata	297
Lipótfalvi István: Krónika I. Hamis Istenek	303
Nikelszky Géza: Október verses regény előszava	305
Egy szó	310
Maione Vincenzó: Renata	311
Tövis: Saison II.	311
Janka Wolf: Alomban való	313
Faragó Rezső: Tanköltemény	318
Nikelszky Géza: Dalok	321
Tövis: Saison I.	326
Battlay Géza: Májusi reggel	335
Karafiáth Jenő: Vera	335
Nikelszky Géza: Utóhangok	340
Tövis: Saison I.	342
Farkas Imre: Lira	350
Nikelszky Géza: Munka után	356
Duncan	357
Tövis: Saison II.	361
Nikelszky Géza: „A fehér éjszakák”-ból	368
P. S.: Kis fiamhoz	370
Battlay Géza: A megyefavirág	374
A csillagok bolondja	382
Lipótfalvi István: A szép Maresa	385
Nikelszky Géza: A hatalom	388
Kürthy György: Vigasztalás	398
Lipótfalvi István: A boldogság víziója	402
Lenau: Három cigány	403
Siklóssy László: Emlékek	405
Nikelszky Géza: Első szeretem	409

K r ó n i k a.

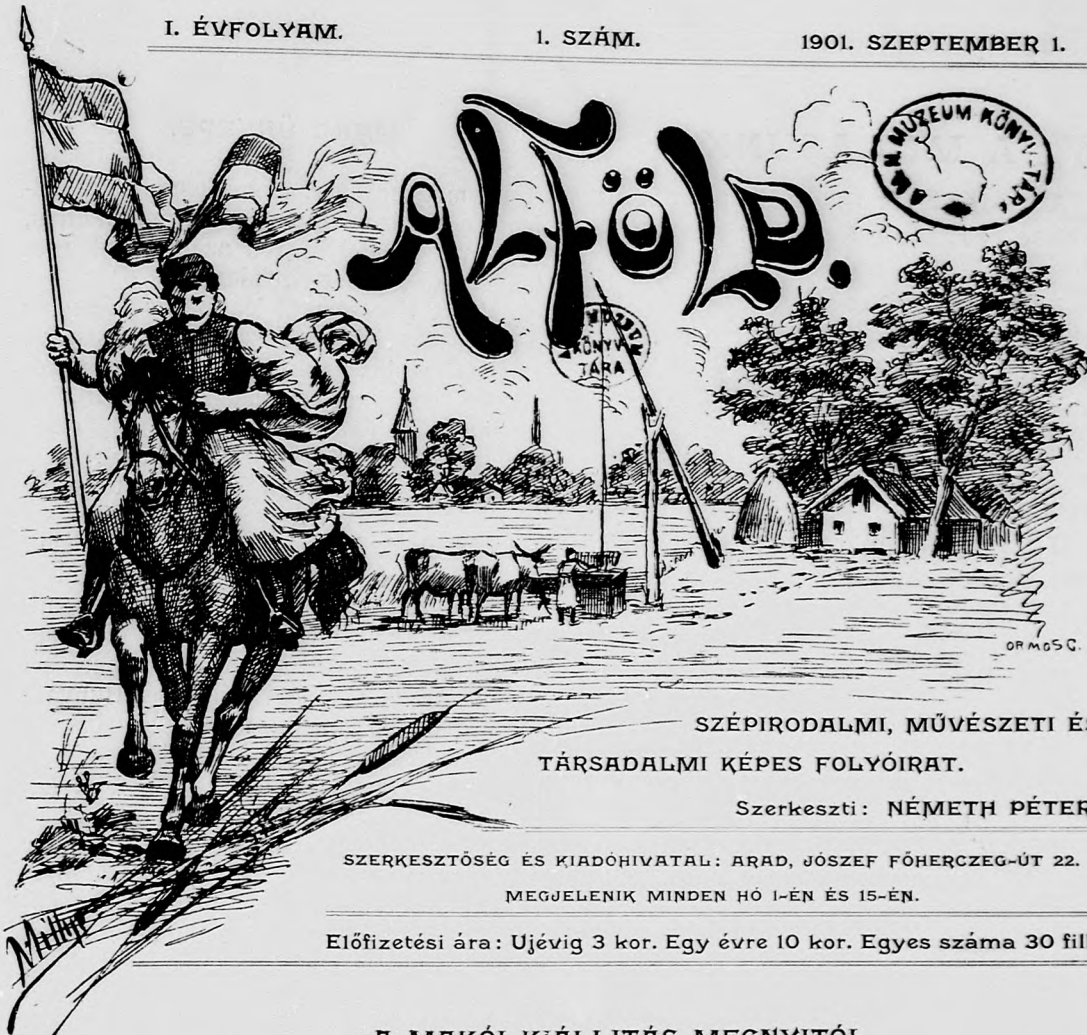
Hunyár Algernon: Egy aradi irodalmi specialitásról	27
Monológ	38
Régi aradi löversenyek	61
Kronikör: A Kuruc brigád	94
Btk. 232. §. A színházban	117
A játékonyságról	136

Kronikör: Szocializmus és arrogancia	153
A Kölesy közlegelő egyesület	157
Művészi élet Aradon	173
A város takarékoskodik	191
Riporter: Újságírók	208
Kronikör: Hanswurst-ügy	228

	Oldal.		Oldal
Az aradi Nemzeti Színház tagjai	271	Tiszti Lajos	333
Zilahiné Singhoffer Vilma	273	Dohány-sátor	338
B. Répássy Gusztó	275	Kiss Katinka, Schenk Jolán	340
Gazdy Aranka	277	Újság-sátor	341
Borostyán Sári	279	Pezsgő-sátor	344
P. Lukács Juliska	281	A bontás alatt levő róm. kath. templom	353
Polgár Sándor	286	Miss Isadora Duncan	357
B. Szabó József	287	Steingassner Margit	359
Békéssy Gyula	287	Hadik András gróf ezred-tulajdonos	365
Bejczy Árpád	288	Lázár Frigyes ezredparancsnok	365
Ternyei Lajos	289	Kaffka Ignác tábornok	366
Csiky László	289	Estei Ferdinánd herceg	367
Marházy Miklós	290	Mánger Frigyes alezredes	367
Guttman Elza	291	Karger Vilmos alezredes	367
Porcia Lajos herceg	292	Lovag Rainer Gyula őrnagy	367
Porcia Lajosné hercegné, Aladár hercegiával	292	A Hadik-huszárezred jelenlegi századparancsnokai	369
Zilahy Gyula, mint Bilický kadét	295	A Hadik-huszárezred jelenlegi tisztikara	371
Dr. Angyal Jolán, a katonai kórházban	297	Lázár Frigyes ezredesné, a jubileumi-bál ladi patronesse	373
Dr. Angyal Jolán	298	Branyicskai Jósika János báró	373
Sándor Pál	299	Schönberger Adolf	373
A kulturpalota elő-homlokzata	302	Hübner Gézáne	374
hátsó	302	Gróf Kolovrat Krakowsky Leó, Virtschologi Rupprecht Frigyes	375
Schreyer Harriette	305	St. Jörgeni lovag Görger Ottó, Gaudernak József, gróf Lichtenberg Artur, Gradwohl Gyula, Galánthai Galgoczy Theodor, Bövidi Maxon Lajos	377
Garai Ilonka	307	Spitzer Malvin	384
A magyar vasúti és hajózási klub Aradon	309	Keménydöntés a Mittelmann-gyárban	389
Békés Gyula színházi titkár	312	Roth Margit	401
Szabó Irma	313		
F. Csígházi Etel	313		
Hamsea Agoston	319		
Verbos Mariska	321		
Neuman Ede szobra	326		
Zilahy Gyula	327		

Továbbá: színház, irodalom, művészet, sport, nagyvilág és egyéb apróság minden füzetben

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS
TÁRSADALMI KÉPES FOLYÓIRAT.

Szerkeszti: NÉMETH PÉTER.

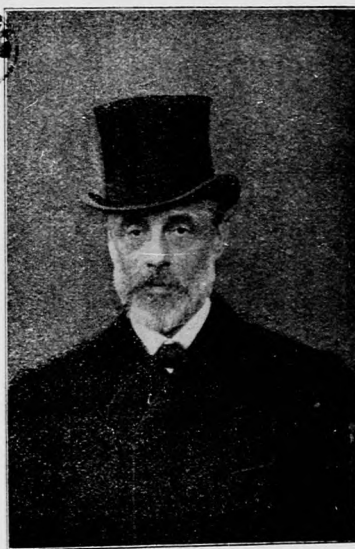
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ARAD, JÓSEF FŐHERCEG-ÚT 22.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN.

Előfizetési ára: Újévig 3 kor. Egy évre 10 kor. Egyes száma 30 fill.

A MAKÓI KIÁLLITÁS MEGNYITÓI.

DESSEFFY SÁNDOR,
csanád-egyházmegyei r. kath. püspök.

HEGEDÜS SÁNDOR,
kereskedelemügyi miniszter.

A MI LAPUNK.

A vidéki írók és hírlapírók lelkes gárdája csoportosul körénk.

És ez a lelkes gárda összeküszköl a közönség ellen, mert a vidéki közönségről az a hír van elterjedve, hogy nem képes fenntartani egy szépirodalmi folyóiratot, mert nincs meg a kellő pártolás.

Hadat ízenünk a mendemondáknak! A mi lapunk élni fog!...

Minden igaz ügy eléri a győzelmet és ha a közönség megismeri lapunkat, meg is fogja azt szeretni, pártolni is fogja és ha barátaink száma megszapordik, — miénk a győzelem.

Az „Alföld” az első szépirodalmi, művészeti képes lap, mely a vidéken megjelenik. Foglalkozunk mindazzal, a mi a magyar alföldi közönséget érdekli, tárgyaljuk a nagyobb eseményeket, a jelentősebbeket pedig képekben mutatjuk be. Gondot fordítunk a szépirodalmi részre, nagy súlyt fektetünk a művészeti eseményekre.

Évfolyamonként bekötve kedves emlék lesz lapunk mindenkinek, mert a nagy magyar alföld legérdekesebb eseményeit gyönyörű képekben örökítjük meg.

Az Alföld megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára január 1-ig 3 korona, egész évre 10 korona.

Az irodalom barátait kérjük álljanak táborunkba és segítsenek munkánkban.

AZ ALFÖLD
szerkesztősége.

MAKÓ ÜNNEPE.

A magyar ipar, a gazdasági élet fel lendülését bizonyítja az a három kiállítás, a melyet az idei nyáron az ország három különböző részében rendeztek.

Makó, Kecskemét, Mármaros-Sziget és e városok vidékei kelnek nemes versenyre. Bemutatják iparukat, gazdaságukat, a közönség pedig szorgalmasan látogatja a kiállításokat és szórakozva tanul, okul, tapasztalatokban gyarapodik.

A nagy magyar Alföldön két tűzgyökeres magyar város vonzotta a közönséget. Az egyik Makó, a másik Kecskemét.

Lelkes emberek alig pár hónap alatt teremtették meg a makói kiállítást s midőn Hegedűs Sándor miniszter a kiállítást megnyitotta, a legnagyobb elismeréssel szólott Arad-, Csanád-, Békés- és Hunyadvármegyék iparának, mezőgazdaságának gyors fejlődéséről.

Különös nagy érdeme van a makói kiállítás létrehozásában Csanád-egyházmegye lelkes főpapjának, *Desseuffy* Sándor püspöknek, a ki nemcsak anyagi áldozatokkal, de személyes befolyásával is elősegítette a kiállítás sikerét. Maga az eszme, egyszerű iparos ember eszméje volt. *Lélek* István makói czukrász, a makói ipartestület elnöke volt a tulajdonképeni megteremtője a kiállításnak. És a kik a lelkes vezetők körül csoportosultak, a kiállítás fényes, nem remélt sikerében lelhatték fáradozásaik legszebb jutalmát.

Szeptember elején a csanádmegyei gazdasági egyesület szarvasmarha, ló és baromfi kiállítása nyílik meg, a mely különösen a gazda körökben talál nagy érdeklődésre. A kiállítás szeptember 15-ig nyitva marad.

Az ország szeme előtt a két nagy város, Szeged és Arad közzé ékelt Makó nagyra nőtt. Eddig legfeljebb a makói botrányokról lehetett szó, ma már azt elfeledik, ma már Makó iparáról, gazdaságáról, gyors előhaladásáról lett nevezetes.

A makói kiállítás nem a bankettezők gyűlhelye volt. Itt a komoly munka emberei keltek nemes versenyre, hogy minél előbbre vigyék hazánk iparát és mezőgazdaságát.

ARADMEGYE
TÜNDÉR-
KERTJE.

Aradmege tündérkertje! . . .

A Keleti tenger mormoló habjai Heringsdorfnál, az Adria örökké derüs kéklő ege Abbáziánál, a Balaton habzó hullámai Fonyódnál nem keltették lelkemben azt az édes érzést, mint a hatalmas erdőkoszoruzta hegyek völgykatlanában elterülő Menyháza varázslatos szépségei.

Az óriás tölgyek és ezüstlevelű nyárfák halk susogásába vegyül az erdei szárnyasok vidám dala. Es e szép poetikus egyvelegben olyan szépen, lélekemelően hangzik a kristálytisza hegyi patak csobogása. Lenn a völgy katlanban csupa virág, illatos rózsakert minden. Megpihenünk egy árnyas lombsátorban, de a másik perczen már a csobogó patak melletti berekbe kívánczunk. Egy kis hűsítő ital után a patak mellől sétát teszünk és a Halastóhoz érünk.

Ismét egy poetikusan szép hely, minőnek messze országokban nem akad párja. A halastón csónakok siklanak végig, a másik parton pedig fehér ruhás, rózsás arczu kis leányok etetik kenyérdarabkákkal a hattjukat.

E völgykatlanban ered tulajdonképen a Sebes-Kőrös. Gyorsan, sebesen zuhog át a hatalmas vastartalmu kőszirteken. Itt egy kis tavat, amott kies szigetekskét, távolabb pedig zuhogó vizesést képez. Árnyas lombsátorban, egyenes uton haladunk a patak mentén, míg végre a patak eredő helyére: egy tágas barlang nyílásához érünk.

A barlang nyílásához lejárát vezet. Pár lépést tehetünk csak előre s aztán már csak meggörnyedve haladhatunk. A barlang később ismét kiszélesedik és gyönyörű látvány tárul szemünk elé. A föld alól hatalmas erővel viz tör a felszínre, az oldal falakból, az óriási kö-

tömbökből mindenünnen viz zuhog alá.

A természetalkotta szépségekkel vetekednek az emberi kéz alkotásai. Költségeket, vagyont nem kímélve olyan nivóra emelték a menyházai fürdőt, hogy a legnagyobb világfürdők sem nyújthatnak többet a vendégeknek. A háromszázhusz méter mély mészkőrétegbe furt ártézi kutóránként hatvan köb-

méter kristálytisza hidegvizet szolgáltat. A fürdoházak is a modern technikával vannak berendezve és gróf *Wenckheim* Frigyes uradalmi bányáiból kikerült szép vöröses színű márványból készültek a fürdőmedenczék.

A fürdőintézetnek kétségtelenül a hidegvizgyógyintézet a fénypontja. Két uszoda épült, egy a férfiak, egy a nők részére, egymástól elkülönítve. Mindenütt tisztaság, pedáns rend. A kristálytisza víz, mely folyton egyformán kellemes hőmérsékletű, szinte csalogatja a fürdőzőt.

De vannak a fürdőtelepen meleg források is és ezek szolgáltatják a meleg kádfürdőket. Vihar, fürgeteg a vidéken nincs sohasem, azonban, nap-áldozat körül, rövid ideig tartó kellemes hűsítő légáramlat huzódik át a völgyön.

Mesés szép az egész fürdővölgy s az ezt környező hegység és az erdő. A vidék flórája szinpompa és változatosságban páratlan. A legszebb kiránduló helyekben is bővelkedik. — Közel fekszenek: A vále lunga, a Szpinuli, Tinócza és a Restiradalád regényes fekvésű hegyek; közel fekszik Dézna, *Török*-család regényes fekvésű halastavai, a gyönyörű fenséges kilátású déznai vár romjaival.

Hajnal Albert dr., a kigyósi uradalom jeles orvosa végzi a fürdőorvosi teendőket. A jó öreget, a kinek kitünő praxisát mindenki ismeri, szinte bálványozzák a fürdővendégek és szeretetükkel halmozzák el. A fürdő bérlője *Weisz* Ignác szintén a legmesszebb menő előzékenységet tanusít a vendégek iránt, kirándulásokat rendez, gondoskodik zenéről, mulatóságokról és ezerféle szórakoztatásról.

Igazi minta berendezés, minta fürdő a magyar *Gastein*. És valaki egyszer drágának mondta a fürdőt, arról beszélt, hogy tíz forintba is belekerül egy napi ellátás. Nos hát *Weisz* ur kijelentette, hogy napi tíz forintért nemcsak fürdőt, diszes lakást, teljes ellátást ad, hanem ráadásul az ebédhez is, no meg a vacsorához is egy-egy üveg *Törley*-pezsgővel szolgál.

Most beszéljen még valaki drágaságról!...
Már csak ezért is érdemes Menyházára menni.

A kies fekvésű fürdőhely az idén igen élénk volt és évről-évre emelkedik a fürdővendégek száma. Mert a ki csak egyszer is meglátogatta Menyházát, az ismét visszavágyik e bűbajos fészekbe.

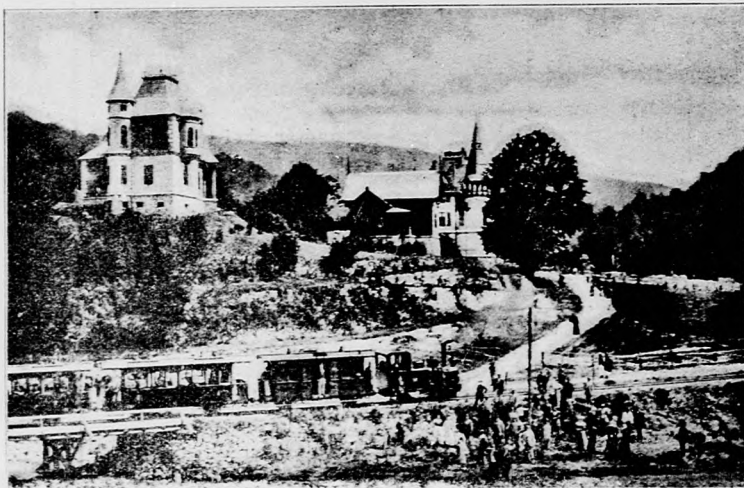
Sikerült fénykép felvételek után négy képben mutatjuk be Menyházát. Ott látjuk a kis viczinálist, a mint pőfékelve bevonul a vendé-

Mennyi büszkeség emelt föl egyszerre,
Milyen nemesnek érzém lelkemet:
Hogy a kit mezfeszített népek ezre,
Én szeretettel veszem védelembe,
Én a karon vezetett kis gyerek.

Lelkemhez nőtt szép lassan, észrevétlen!
A Messiás, mint tiszta képzelet.
Arcát, mint gyermek, áhitattal néztem.
Már akkor mélyen a lelkembe véstem —
S e kép ma sem hagyott el engemet.

Menyházai

részlet.

viczinális

megérkezése.

gekkel a menyházai fürdőhelyre. Másik két bájos képen a menyházai tó gyönyörű látkepe tárul szemünk elé a hattyukkal. A negyedik kép egy kedélyes jelenetet örökít meg, a mint a cigány vig nótákat játszik az üdülő vendégeknek.

A menyházai fürdő igen élénk. Az idei orvos bál is fényesen sikerült. Számosan tartózkodnak még Menyházán, különösen utókurát használnak sokan.

(Np.)

KÁLVÁRIA.

Irta: NIKELSZKY GÉZA.

I.

Szerettem járni a Kálváriára,
Azért mindig magával vitt anyám.
Hatott rám a hit szomorú világa,
Az Isten-ember bús tragédiája
És megsíratam szívből, igazán.

Hogy jártam státióról-státióra,
Mindenütt elmondva egy-egy imát.
Mély megvetéssel néztem a zsidókra,
A „Feszítsd meg”-et durván ordítókra,
Hogy nem értették meg Isten fiát!

II.

Keresztény hitben nevelt föl anyám.
S a nagy templom borongó mélye,
A feszület: jobban hatott reám,
Mint az én hitem fehérsege,
Tisztasága, egyszerűsége.

Szerettem ülni az anyám megett,
Csöndes, titokzatos miséken.
Áhitattal néztem a képeket,
Magamban hozzájuk beszéltem —
S mit anyám tett azt tettem éppen.

Aztán imakönyvem vevém elő
A „*Keresztény*” embernek könyvé“-t.
S valami titkos, megengesztelő
Erzessel fejtém minden gyöngyét
És fényük a lelkem betölték.

Résztevőn néztem a Kálvárián
A fájdalmas Isten-anyára;
S olyan jól esett nézmem azután
Halkan imádkozó anyámra,
Az én jóságos — Máriámra.

III.

Rég volt, hogy mint rövid ruhás gyerek,
A zsidókra, kik Krisztust megfeszíték,
Ölhettem szabadon a nyelvemet,

Hogy az Isten Galambját szélylyeltéptek.
Rég volt, hogy vérem forrongásba hozta
A megfeszített Názárethi sorsa —
Hejh, rég sirtam a nagy tragédián,
A szent képeken, a kálvárián!

... Itt állok most is némán résztvevően
Az Üdvözítő fájalmával szemben.
De — bár ő ma is megengesztelém —
Nem mozdul meg imát rebegni nyelvem.
Csak révedezem egyképp, mozdulatlan,
S eszembe jut arczáról akaratlan:
Hogy bár még nem láthatom Golgothám:
Nekem is van már egy Kálváriám!

Van már nekem is egy-két státióm,
Hol kérhetem a serleg elmulását.
S a sors, az én kérlelhetlen zsidóm,
Nem érti meg a könyörgő imáját.
Czipelhetem tovább a nagy keresztet,
Az emberek mellettem tovább mennek.
Csak egy kísér résztvevően: anyám!
Az én jóságos, áldott Máriám!

Menyháza-i fürdővendégek az ebédnél.

A KADÉT.

Irta: VASS GÉZA.

Dorai Tamás a lehető legkomolyabban hargadott a leányára. Hogy ezt köztudomásúvá tegye, kivette szájából nagy, feketére szivott tajtékpipáját, amely különben soha nem szakadt ki borostás bajusza alól s egy kegyetlen dobással odahajította a kanapéra. Aztán hátrattett kezekkel sétálni kezdett föl s alá.

Margit ott pityergett mellette. Sűrű, nehéz könnyek potyogtak szemeiből, amikkel nyomon kísérte az öreg úrnak minden lépését. Hátha meglátja, hogy sir, hátha kiengesztelik azok a keserves könnyek, melyek olyan élénken illusztrálják az ő boldogtalanságát. De nehéz is megpuhítani azt a csökönyös, szerelemhez nem értő apai szívet!

Egy forduló után hirtelen megállott Margit előtt az örök-mozdonynak indult sétáló ember.

— Aztán hogyan történt?

— Hát... magam sem tudom már. A parkban. Kint a parkban sétáltunk, én és a mama, meg László bácsi és... és ő. Én mentem elől ő vele, a kadéttal, hátul a mama Laci bácsival. Beszélgettünk, ők is, mi is. A kadét az moadta, hogy imáandóan szép kék szemeim vannak és megesküdt, hogy az én bodros szőke fru-frumnál jobban nem érdekl semmi. Még az előléptetése sem. Pedig majd egyszer főhadnagy is lesz és akkor megnősül. Elvesz egy kis lányt, akit nagyon szeret, — ha ugyan hozzá megy. A második fordulóig hallgattunk. Akkor megkérdeztem, hogy nem tréfál? Megesküdt, hogy komolyabban még az

ezredesével sem szokott beszélni a raporton, mint ahogy most velem beszélt. Mikor négy-szer körüljártuk a parkot, akkor már a legközelebbi bálra odaigértem neki a kreucz-polkát meg a — kezemet. Így történt, papa.

— És a mama mit szól hozzá?

— A mama? Oh, a mama nem tudja még a titkomat. Hozzad bizalmasabb vagyok. Különben is te vagy a család feje s ilyen komoly ügyben te határozol. Elég lesz, ha a mama akkor fog a dologról értésülni, ha majd hivatalosan közzétesszük az eljegyzésünket.

Es ezt annyi naivitással tudta előadni az az alig tizenöt éves, szőszke baba, hogy az öreg Dorai Tamás minden komolysága dacára is elnevette magát és újból rágyujtott.

— Ugyan, te csacsika! Aztán hány esztendő az a te kadétod?

— Oh, már egészen meglett férfi. Azt hiszem, tizenkilencz. A papája nyugalmazott bányamérnök valamelyik osztrák városban, a mamája született bárónő és mindig fekete selyemben jár. Egyedüli gyermek, nagyon szeretik a szülei, jó katona s lehet belőle még tábornok is. Aztán milyen szép! Te még nem is láttad, papa. Elég csunyaság tőled. Te reggeltől estig a gazdaságot buvod s egyáltalán nem törődöl a gyermeked boldogságával. Még csak annyi időt sem szakítasz magadnak, hogy bejőjj a szalonba, mikor ő itt van.

Dorai Tamás olyan mozdulatot tett, mint-ha pipájából csakugyan ki akarná csavarni a tekintélyes kaliberű meggyfa-szárat. De megint ott hagyta. Kár volna azért a kitünő latakia-

füstért, ami kiömlenék s nem az orrán át desztillálva menne világgá.

Gorombán rivalt a leányra:

— Mi az ördög! Hát jár a házba is az urfi?

— Persze hogy jár. Kétszer, háromszor naponkint, a hogy a szolgálata megengedi. A mama mindig velünk van s úgy találja, hogy igen csinos, szellemes ember, a kivel nagyon jól el lehet tölteni az időt. Milyen unalmas is nélküle az idő, meg az a kiálthatatlan katonaság, kivált a lovasság, hogy oly kevés szabadságot ad a tiszteknek. Ha tölem függene...

— Ne fecsegj, — szakította félbe Dorai Tamás a megennivaló fruska szaporán beszédjét s ismét felöltötte azt a mogorva, torzónbőr ábrázatot, a melyhez nem volt hozzászokva az

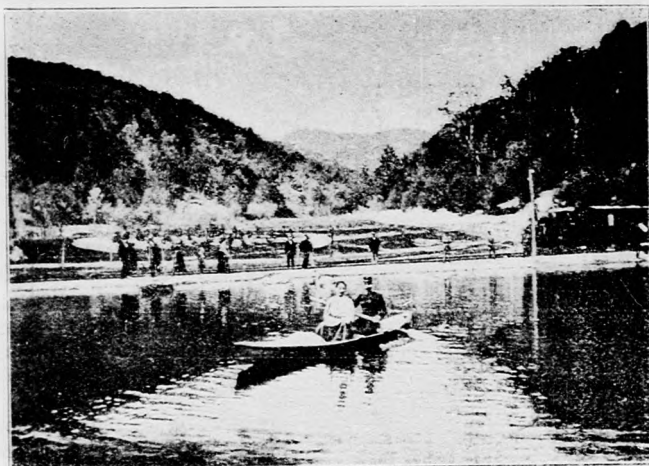
sirni fogok mindig, mindig mig csak élek ezen a nyomorult földön. Jegyezd meg magadnak, papa, hogy én őt örökkön örökké szeretni fogom, ha neked nem tetszik is. Megesküdtem rá a parkban, a negyedik forduló után s Dorai Margit nem lesz esküszegő soha!

Dorai Tamás ismét azon a ponton volt, hogy nem tudta, bosszankodjék-e vagy nevéssen.

— Hát kis lány, — szolt oda csipős hangon — ugyancsak gyorsan változtatjuk az ideálokat. Vajjon Telekes Zoltán, a ki eddig olyan nagyon tetszett, már kipottyant volna a gráciából?

— Hagyd el apa! Zoltán csak egy rongyos czibil, a melyet találok minden ujjamra kettőt. Csak a közönséges lányok szeretnek manapság czivil-embert. Én pedig nem akarok

Menyházai
részlet.

A halas-tó.

elkényeztetett leány. — Most pedig ide hallgass. — folytatta komolyan. — Az a kadét többé be ne merje ide tenni a lábát, mert leütöm. Majd beszélek felöle anyáddal is. Igaz ugyan, hogy kevés időm marad a számotokra, de anyád még is csak jobban viselhette volna a gondodat. No nézd, mit nem csinálnak a hátam megett! Annyit mondok, hogy verd ki lehető sürgősen a fejedből ezt az ostobaságot, mert ha nekem meg egyszer előállsz azzal, hogy szerelmes vagy és férjhez akarsz menni a kadétodhoz, hát nem állok jót magamról, hogy ki nem veszem a pipámból a szarat, a mit aligha fogsz megköszönni. No nézze meg az ember!

Margit újból a könyvekhez folyamodott.

— De papa, biztosíthatlak róla, hogy igen jó férj lesz... Ha pedig beállsz zsarnoknak s összetéped szerelmünket, ha áldásodat nem adod ránk, mérget iszom és úgy fogok meghalni, mint a hogy Tilda tanti meghalt. Es

közönséges lenni, inkább mérget iszom és meghalok. Majd jó lenne akkor a te kis Margitod, a kihez most olyan kegyetlen tudsz lenni!

Erre végig vágta magát a kanapén s ott sirt, ott zokogott, mint a ki nagyon komolyan veszi mindazt, a mit olyan fennhangon szeme közé vágott a papájának.

Dorai csendesen mosolyogva nézte a kis gerle vergődését s kisompolygott a szobából. Alighanem az volt a szándéka, hogy Dorainé ő nagyságát fogja megtáncóztatni a Margit szívbéli tapasztalatai miatt.

II.

Alig pár nap mulva, mint egy hizelgő macska dörzsölte oda bársonyos üde arcocskáját Margit kisasszony a papa tüskés ábrázatához.

— Ne haragudjál, édes jó apuskám. Azért jöttem, hogy megkérjelek. Óh. nem az áldásodat kérem többé, hanem azt, hogy békülj ki a

te kis Margitkával. Tudod mit, apa? Elcsap-
tam magamtól a kadétot.

— Ne beszélj!

— Egész komolyan. A kadét egy közön-
séges gyáva ficzkó, a ki nem érdemli meg,
hogy busuljanak utána

Dorai Tamás nagy füstkarikát bocsátott a
levegőbe s azou keresztül intett a leánynak,
hogy csak beszéljen.

— Ma reggel találkoztunk az utcán. Én
keresztanyához mentem, véletlenül a kaszár-
nya előtt s ő a kaszárnyából jött, véletlenül
velem szemben. Kezében nádpálca volt s az-
zal verdeste a csizmája szárát. Mikor észre-
vett, a pálczát bedugta a csizma szárba és
szalutált. Jó reggelt, mondom neki. Kezit csó-
kolom, mondja ő. Mert tudod papa, így szo-
kott köszönni.

— Szép tőle.

— Aztán minden kertelés nélkül elmesél-
tem, milyen haragos voltál te a minap, mikor
bevallottam, hogy eskü szentsége alatt odaigér-
tem neki a kezemet. Elmeséltem, hogy meg
akartál verni, de én nem tágitottam s kijelen-
tettem, hogy inkább meghalok, de róla nem
fogok lemondani soha. Egy szóval elmeséltem
mindent, a hogy történt, azután pedig felszó-
litottam, hogy itt az ideje, szöktessen meg és
vegyen feleségül.

— A manóba! Te ugyan hamar kitanul-
tad a házasság kis-katéját.

— Képzeld papa. Megijedt a nyomorult.
Esküdözött, hogy nagyon szeret ugyan, de
meg nem szöktethet, mert őt akkor üldözőbe
veszik, a legközelebbi vonattal elfogják s fő-
belövik, mint egy közönséges snepf-madarat.
Na jó, mondok, én ugyan nem ismerem a ka-
tonai régulat, de ha így van, helyes. Van más
mód is arra, hogy egymásé lehessünk. Meg-
kérdeszem, mikor lesz valami abból a főhad-
nagyságból? Legkevesebb nyolcz esztendő,
mondta ő. Na, én addig nem várhatok. Elő-
szőr, mert soká lesz, másodszor, mert addig
megvénülök, ötödször, mert sokkal jobban sze-
retem, mintsem hogy olyan soká várakozzam
utána.

— Ördögös leány vagy! — mormogta az
öreg kaczagva.

— Ekkor megkísérletem az utolsó esz-
közt. Legyünk öngyilkosok, ha már így akar-
ja a szülői zsarnokság, mondám neki . . . No
ne haragudj, papa . . . Erre meg azzal állt
elő, hogy az öngyilkosság bűn és nagyon pisz-
kos dolog! Végezetül felboncsolják az embert,
a mi igen kellemetlen. Aztán kiírják minden
lapba s ha ezt az ő bárónó mamája elolvassa,
a szive menten megszakad, ezt pedig nem
veheti a lelkiismeretére.

— No már az igaz. Tisztességes ember az
a te kadétod.

— Várj csak apa, mindjárt máskép fogsz
te felőle gondolkozni. „Kadét úr, — mondok

Menyházai részlet. Ut a Körösmentén.

neki, — ön egy közönséges gyáva ember, a
ki még arra a csekély áldozatra se képes jö-
vendőbeli feleségeért, hogy megkísérelje érte
az öngyilkosságot. Nem ám, mert fél, hogy
nagyot talál pukanni a pisztoly és esetleg megh-
hal. Lássá, én hajlandó lettem volna rá. Hogy
most az ön személye iránt érzett őszinte meg-
vetésemnek méltó kifejezést adjak, ime, ezenel
ünnepélyesen kijelentem, hogy a kreucz-
polkát mással fogom tánczolni! . . . Vártam
a hatást. Tudod papa, ez volt iegerősebb fe-
nyegetésem, mely ha be nem üt, akkor —
agyó parti! . . .

— És mit szolt rá a kadét?

— A kadét?

Szikrázó szemekkel ugrott fel a kis lány.
Összeszorította a markát s orrezipái is mo-
zogtak attól a nagy dühösségtől, mely e pil-
lanatban szivét elfogta.

— No hát, azt felelte az a te tisztességes
embered, hogy bánja is ő. Kapott egy lovat,
ki kell neki próbálni s uj lova hátán az egze-
czir-placzczon reggeltől estig eleget kreucz-
polkázhatik, a mi neki egyre megy a bállal.
Ezt mondotta a nyomorult. Sirni tudnék mér-
gemben. Engem, az ideálját, összehasonlítani
a lóval! . . . Tudom istenem, nem is kerül
többet a szemem elé, mert ha oda kerül, leka-
parom arczáról a bört!

Dorai Tamás harsogó kacajjal vágta bele
mágát egy fotelba. Megeredtek a könnyei,
olyan jóízűt kaczagott az enivaló kis leány
kesergésén.

Margit szégyenkezve rejtette el pirban-
égő arczát az öreg széles kebelén. Majd gon-
dolt egyet s bámulatos flegmával csak ezeket
monta:

— Annyi bizonyos, papa, hogy Telekes Zoltán is tánczolja olyan szépen a kreucz-polkát, mint a kadét. Igaz, hogy csak czivil, de hát bánja az ördög. Legalább nem kell nyolcz esztendeig várni utána, a mig szolgabírónak megválasztják.

DÉLJÁR.

Irtja: FARKAS FERENCZ.

*A szomju vándor néz előre, hátra,
Körülötte mérhetetlen pusztaság:
Forrón tüzel a deli nap reája,
és nincs falomb, mely árnyas enyhet ad.
Csak a feleségázott képzeletvilága
Rajzol le neki pálmáigetet . . .
És biztató mosolygal integet
A pusztaságok csulfa délibábja.*

*Sóvárgó szemmel néz a messzeségbe,
Egy cággyba oltad minden érzelem:
Még nem borult le fátyol szellemére,
Még szenvedélylyel csüggy az életen.
De már csak roskadozva bírja lába,
Egy lázfolyam, mely testén átkering . . .
És biztató mosolygal egyre int
A pusztaságok csulfa délibábja.*

*Aztán kidől, utolsó jajszarára
Gyönggél vigasztal senki sem felet:
S hogy milyén gúny az élet nagy tusája,
A végső pillanatban érti el.
Futó homokból sír borul reája,
Az esti szél befújja nyomdokait . . .
Az új áldozatra várva ring tovább
A pusztaságok csulfa délibábja.*

KATONA HALÁL.

Szabó Arpád,
önkentes.

Eimélázva megállnak kis táborig sátruk előtt, szemek a végtelenbe keres valamit, keres valakit. Az egyik egy kis fehérre meszelt házikót lát, a ház előtti falócán egy őszhaju bánatos képű asszony ül. Zsebkendőjével mind-sűrűbben törli könnyeit s koronkint fel fel sóhajt, hiába vigasztalja az öreg apóka. A sóhaj

épp ideszáll a mélázó fiatal tiszthez. Egy köny-csepp gördül ki az ő szeméből is. Egy köny-csepp de nem a halál félelemtől, hanem az ag-gódás miatt, hogy mi történik szegény öreg szüleivel, ha ő itt marad a csatamezőn, hisz azok-nak bánatukban megha-sad a szívük.

Fackelmann Antal,
szakaszvezető.

A másik sátor előtt, kis arczképet szoron-gat a deli ifju, üde fia-tal leányt ábrázol a kép.

Pár hét kellett volna még s myrtus koszoru pompázott volna szép szőke fürtjein. Ki tudja nem-e gyászfátyolt vesz fel majd arra az időre.

Kürtharsogás, dobpergés riasztja fel az ábrándozókat. Indulásra kész a csapat A sátor-tábort mintha föld nyelte volna el, nincs többé. Amerre csak a szem ellátt mindenütt csak katona, kipirult arczu halni készülő katona.

Az ellenség sem várat sokáig magára. Az ágyuk megdördülnek. A lovak patáitól vissz-hangzik a vidék. A golyózáporrall felelnek. A reggeli szellő meglöbögatja a zászlót. Ezer és ezer torokból hangzik fel a „hurra“ s az egyik rész futva vonul a hegyek mögé vissza. A győztesek utánuk, a ki bír. De hej sokan nem bírnak.

Átlőtt mellel, ketté hasított koponyával ott fekszenek a deli legények. A fegyver-zaj már rég elnémult, a harez szintere messze van már ettől a helytől. Itt most már más zaj tölti be a levegőt. Gazdátlanul száguldó paripák ro-hannak keresztül kasul a csatatéren, nagyokat nyerítve. Hörgő mellel adják ki egyenkint ifju lelküket az elesett harcziak.

Egy mély sóhaj, egy szó anyám . . . Mar-gitom . . . s azután csendes lesz az arany-csillagos hodnagy is, a lélek egy jobb hazába költözik belőle.

Csend, néma csend lesz alkonyatig. Vörös-keresztes katonák szedik össze a holtakat s számolják egy, kettő, . . . száz . . . ötszáz . . .

Igy hal meg a katona a harcztéren. Így képzeljük ezt el. Ezek a gondolatok járnak át lelkünket, midőn a gyászzal bevont dob méla-bús pergését halljuk békében s midőn békés időben nagy pompával végig viszik az elhunyt katonát a város főtéren.

Katonát temetnek, de nem a harcztéren esett el s mégis a hazáért. Szomorú az ha a harcztéren is hull el a sok életerős ifju, meny-nyivel szomorubb ha nem ott, nem háboruban, csak próbaháborun leheheli ki lelkét, a még pár órával vig, gondtalan katona.

Igy esett el a próba háboru szinterén rövid idő előtt Szabó Arpád a cs. és kir. 33-ik gyalogezred önkéntes káplárja. Éjjeli gyakorlat

folyt, korom sötét éjjel, az önkéntes sietve igyekezett a reábizott feladatnak megfelelni: Epp úgy mintha igazi harcztéren lett volna.

A sötétségben nekiszaladt *Fackelmann* Antal szakaszvezető szuronyának s rövid idő alatt ott vérzett el, mint egy igazi hős, mint egy bátor katona a szurony rohamnál.

A hazáért esett el ő is hivatásának teljesítése közben s habár a haza ilyenkor nem követeli a véráldozatot, ő egy végzetes baleset folytán életét vesztette azért.

Életét nem ellenség, hanem bajtárs oltotta ki. A bajtárs a fájdalomtól majd megőrült. Ő nem akarta, ő épp oly véletlen folytán lett a szerencsétlen eset részese, mint kimult katona társa.

A haldokló maga mondta, midőn az utolsó perczben magához tért:

FÉRFI KORBAN.

Ifjú szívnek vágyódása
Az életnek reggelén,
Mindmegannyi ábránd, álom
Küzdelmeknek kezdetén.

Sejtések és csalódások —
Könnyüvéru érzelem,
Röpkefényü tünemények
S nem igazi szerelem . . .

Ifjú tüztől felhevülten,
Virágosrét mezején —
Kergette a pillangókat
Kaczagunk más keservén.

Szabó önkéntes temetése az aradi várban.

— A szakaszvezetőt ne bántsák, ő nem az oka halálomnak. Én vagyok a hibás . . . Édes szüleimet csókoltatom . . . és szive megszűnt dobogni.

Temetése a várból nagy részvét mellett folyt le. A bajtársak fájdalmát legjobban a koszoru fölirat világítja meg, a mely így szólt:

A sebet te kaptad, de a fájdalmat mi érezzük . . .

És messze innen, távol a csatatértől egy őszhaju anya ül, könnyező szemét egyre törölgeti, hiába vigasztalja az apóka, hogy a fiu a hazáért halt el. Az anya csak sóhajt, de sóhaja a táborban nem talál visszhangra. Ő csak arra gondol hogy októberben haza jönnek a legények a katonaságtól, de egygyel kevesebben, mint a hányan elmentek. És sir, keservesen sir . . .

(k. s.)

Szeretui és elfeledni —
Igy múlik az ifjúság . . .
Későn vesszük mi azt észre
Mind ez merő léhaság:

S feltűnik a férfi korban
illuziók halmazán,
Egy bájos arcz — az igazi!
Oly isteni szép leány.

Minden napnak minden percze
Reá eső gondolat,
Uralkodik sziven, lelken . . .
Ő maga a *hangulat*.

Liptófalvi István.

MEGJELENT A FIUMEI CZÁPA.

Arad, 1901. aug. 29.

Mikor a bőra megzavarja az Adria zöldekék hullámaít, megtánczoltatja a nyílt tengeren vesztelő halász bárkákat, akkor ott az olajfák és pálmák hazájában, Abbáziában, Voloszkában nem is beszélnek másról, mint azokról a szerencsétlenekekről, akik a hullámokban lelték halálukat.

Mikor már őszfelé hajlik az idő és a rekkenő hőség alábbhagy melegével, Abbázia mindjobban megnépesedik. A fürdővendégek csolnakokon messze kikalandoznak a tengerre; rendszeren parti halászok a vezetők s ha hullámverés is támad, a gyakorlott evezősök gyorsan partot érnek. Mégis minden évad meghozza a szenzációját, mert a tenger feneketlen

szerencsétlenül jártak és a hullámsírba temetkeztek. A rémmesék között pedig az volt a legrémesebb, hogy *Balázs Ferencz*, az aradi árvaház igazgatója is, a ki hosszabb idő óta Abbáziában időzik, szintén csolnakázott a tengeren és a hullámsírban lelte halálát.

Az ismerősök, jóbarátok, rokonok részvét irattal halmozták el a családot.

Az ujságok nekrológot készültek írni.

A riportereknek még éjjel is fel kellett zavarni Balázs Ferencz hozzátartozóit.

A virágkereskedőknél koszorukat rendeltek meg.

Bizottság volt alakuló félben, hogy Balázs Ferenczet kihalásszák az Adriából, nehogy a czápa martaléka legyen.

Szabó önkéntes temetése az aradi várban.

gyomra a szárazföldi patkányokat nem a legmegvetendőbb martaléknak tartja.

A napokban Aradon is szárnyra kelt ilyen hiób hír.

Az abbáziai vendégek csónakázni mentek az Adriára. És mint a fáma mondja, messze beveztek a nyílt tengerre, Chersó szigete felé jártak már, mikor ott Voloszka felett hirtelen elsötétült az ég. Tersattó felől végig cikázott a villám, a világhírű kegyhely harangjai is megszólaltak, hogy adjon az ég menedéket azoknak, a kik a tengeren rekedtek.

Egész rémmeséket költöttek. A mendemonda szárnyán az is közhírré vált, hogy a csolnakázók

És még isten tudja miféle intézkedéseket nem tettek . . .

Balázs Ferenczné urnó ijedt meg azonban legjobban. Táviratozott azonnal Fiuméba, — de válasz nem érkezett. Már-már hitelt adott a szomorú hírnek, mikor másnap reggel teljes ép erőben, egészében férje haza érkezett.

A városban most mindenki örömmel üdvözli Balázs Ferenczet, a ki a bőra összes veszedelmeit ki tudta ugyan kerülni de a fiumei czápától nem menekülhetett.

De hát szerencsére ez a czápa is kacsza volt.

* * *

IRODALOM.

Hangok az éjszakában. *Honthy* István a Pécsi Figyelő sedédszerkesztője adta ki fentebbi czímmel költeményeit. Nem a mai modern, a szecs szszió felé hajló irány, sem pedig a szerelmi lira termékei ezek a versek. A szebbnél-szebb, ötletes versek a legutóbbi öt év nemzeti közeseeményeit hazafias, nemzeti irányu költészetét foglalják magukban. A mű izléses kiállítása *Taizs* József pécsi nyomdatulajdonos munkáját dicséri. *Honthy* István egyike a legnevesebb vidéki poétáknak, költeményeit mindenki élvezettel fogja olvasni. Megrendelhető a szerzőnél Pécsen, Mária utca 1. sz. a. Ára két korona.

A NAGY VILÁGBÓL.

|| **A Matyi emléke.** A Matyiról van szó, a jó, édes Matyiról, akit mindnyájan szeretünk. Szerettünk, mondom, mert Matyi meghalt, teste porlad már az aradi felső-temető fekete földjében. Nincs hát semmi abból a vig, eleven, jószívű móka-királyból, — üres szívűek az emberek, még csak emlék sem maradt neki, ki lelkének összes bohóságát átplántálta a közönségbe, mely szerette a színpadon, amíg élt. A mig olyan volt, mint mi. A mig beszélni tudott, a hogy mi. A mig mókázni tudott, a hogy mi nem tudunk. Meghalt, isten neki! Ki törődik a halottal? Fájdalom, senki. Az emberek egymás-közötti czivódásai jobban érdekelnek minden halandót, mint egy halott, ki kedves volt nekünk, aki nekünk élt és meghalt bucsuszó nélkül. Jó *Nyilassi* Mátyás, az emléked sem ismerik már az emberek. Tudom, még éltedben megszaktad volna a szived, ha hiszed, hogy még a kutya sem gondol rád az enyészetben. Bizony pedig, így van. Mikor a sok, mázsa nehézségű fekete földet ásóval rád borították, sirtak az emberek, potyogtak könnyüi a színész kollégáidnak. Nosza rajta, emléket Matyinak! S a jó fiuk, meg még jobbak, az önzetlen urak gyűjtést indítottak, hogy neked emlékkövet állítsanak a sirhalmodra. Igaztalanok volnánk, ha nem mondanók meg: van már pénzed Matyi, de ki tudja hol? De kár, hogy nem a takarékbba tették ezek az önzetlen urak azt a pénzt, amit jószívvel összegyűjtöttek, noha erre senki sem kérte meg őket. De most — csodálkozz! — még is akadt egy-két ember, a ki gondol rád, Matyi! Kérnek, rimánkodnak a garasaidért, de siketek az emberek. Ugy látszik, hogy pikkolót ittak a halott-színész pénzén!

⊙ **Mandátumvásár.** Arad híres volt mindig a zajos választásokról. Folyt a bor, pénz és vér feltűzött csendőrszuronyok asszisztálása mellett. Azóta nagyot változott a választási kampányok tükre. A bor és a pénz még most is folyik. A csendőrszuronyok talán az idén is kirukkolnak hüvelyeikből, de vére nincs kilátás. Az emberek nagyon konszolidálódtak. Az érzelmek ma már nem csapongnak oly magasan, a kedélyek nem oly izgatottak, szóval a mandátum vásár bizonyos szolid korlátok között fog lefolyni. Am ezek a szolid korlátok mégis engednek annyi aberrációt a minaszzerű választások rendes és nyugodt formájától, hogy az ellenfelek egymást bohózati fuffanggal meztrefálhassák. Ime Aradnak Salacz, Hieronymi, Müller Károly és tudj' Isten kicsoda még a jelöltje. Salacz és Hieronymi farkasszemet néznek. Müller egy edzett taktikus raffinérijával várakozik s közben a függetlenségi párt valami vermet akar ásni Hieronyminek. A jelenlegi aradi képviselőnek a szabadelvű tábor nem teljes mértékben híve, s a függetlenségi párt most *Eötvös* Károly jelöltségét lanszirozza. A szabadelvűpárt disszidensei rá fognak szavazni a nyilvánvalóan szabadelvű Eötvösre és megakarják ásni ezzel a Hieronymi sirját. Ime, a választásnak mégis vannak tréfás oldalai. A mandátumvásárra folvonul a pulcsinellő és a Knock'about üti a nagy dobót és rekedt torokkal kiabálja: „Tessék besétálni, tisztelt nagyközönség, ez a híres politikai bódé!“

*

⊙ **A madrigálok hőse.** Vajjon el lehet-e így nevezni a braganzai herceget? Bajosan koncezdálják ezt a férfiak; de hát a lányok, a mamák más nézetten vannak. A braganzai herceg nem csunya fiu, az arca ugyan idegesen rángatózik, ám ezt egyszerű nagyuri passzióknak lehet minősíteni, a mi a vérbeli hercegnek érdekességet ad. Ha a megyei iktatónak rángatóznék az arca, hát az igen mulatságos volna. A braganzai herceg az arefintoraival is hőse sok fehér, szűzies lányalomnak. A mesebeli herceg, aki a modern élet allűrjeivel jelenik meg a poros utcán, talán nem ismételtetné meg azt a szép mesét, a melyről egyik őse, az ugynevezett és általánosan ismert „tündér királyfi“ híressé lett? Nem vihetné haza a maga kis Hamupipókéjét? Hány lány szeretné a maga crepe de chin ruháját fölcserezni a közös Hamupipóke daróczával, ha a modern királyfi egész bizonyosan rá akadna. De hát erről semmiféle leánykiházásító intézet jót nem áll s így a lányok alma, sóhaja és vágya tömkelegéből egy akadémius madrigál szövődik össze, melynek mindig visszatérő rime: „Oh édes hercegem!“ Vajjon gondol-e a braganzai herceg Glogovácson ezekre a madrigálokra, melyeknek ő a mindig visszatérő rime, avagy a

váltóvátolások fáradságos gondolai között nem ért erre rá? No de nem baj, a glogováci herceg, mint mi aradiak egyszerűen nevezzük, tou jour amusant volt nekünk. Az ő váltóival mi nem törődünk.

*

(—) **Két millió magyar a külföldön?** Abszurdumnak látszik ugyan mindjárt első tekintetre, mégis publikussá lett, hogy nem kevesebb, mint két millió magyar él külföldön, azaz az összes magyaroknak csaknem tizenkét százaléka. Ez természetesen nem áll. Az 1890-iki népszámlálás szerint Magyarország jogi népességéből 211.782-en éltek külföldön. A kivándorlási statisztika 1891-iki adatai szerint Ausztriában 221.139 magyar él, Horvát-Szlavonországban 112.041, Romániában körülbelül 50.000, az Észak-amerikai Egyesült-Államokban 62.435. Összesen körülbelül 446.000. A többi országban oly csekély a bevándorolt magyarok száma, hogy a hiányzó másfél milliót a holdba kellene talványozni. A kivándorlás, fájdalom, nagy arányu, de akkora népvészteségről mégsem lehet szó.

*

⊙ **A közvélemény ítélőszéke előtt.** Itt Aradon ugyancsak rajár a közvélemény rudja egy fiskálisra. A jogi konfundációk nagymestere, az általános jogrend különös ellensége, Szelle József az, aki a részrehajlatlan közvélemény ítélőszéke előtt áll. Csodálatos, hogy ez a valaha vasakaratu, de most már teljesen enervált ember, ez a pszikopatológiai jelenség mindezt meg tudta őrizni azt a kiváltságot, hogy az emberek — megtűrik. Szellét születése már arra predestinálta, hogy másokat bajba keverjen s daczára ennek, Szelle harmincz évig uralkodott azon a közvéleményen, mely most felette, igaz későn, pácztát tört. Rettenetes uralomvágy, sarkalva az istenadta possideális adománytól, urrá tette őt sok minden fölött. Ugy uralkodott ő a mások akarata, hajlama, bosszuvágya, sőt gondolatjárása fölött, mint a jó kocsis a lovai fölött. De eltekintve attól a presztízstől, melyet a lelkiekben gyakorolt, hosszú keze elnyult olyan helyekre is, hová más ember csak áhitattal gondol. A kuria, a színház, a szerelem tanyája, a hirlap, muzeum, a katonatiszt zsebe, a szegény ember marhája, mindmegannyi egy-egy nyomot mutat, melyet Szelle keze hagyott rajta. Felsőleges jelenség ez a bajba jutott ember, aki soha senki iránt jóindulattal nem volt. Az önérzete fogytán, az igényei kisebbek és a mi a fő: megtanult rettegni a közvéleménytől, mely eddig tőle rettegett. A nagy tudású ember, a ravasz lélekkufár, akinek a gonoszság terén óriási koncepcziói voltak, most kicsinyes, gyermekes. Haragszik egy másik aradi ügyvédre, Kertész doktorra. Azt hiszi, hogy ő a legnagyobb ellensége. Pedig Kertész nem ellensége,

ötletes; energikus ügyvéd, aki Szellében nem látott „über mensch“-et, hanem csak egy gonosz csalfa ügyvédet. A baj elvitte a koncepcziókat.

*

⊙ **A kabinetiroda magyar telegrammja.**

A benzésrend most ünnepli fennállásának kilencszázados évfordulóját Pannonhalmán. A pannonhalmi főpát ebből az alkalomból alattvalói hódolattól duzzadó üdvözlő táviratot küldött Ő felségének, az apostoli királynak. A kabinetiroda, amely az ilyen üdvözlésekre a válaszokat megadja, erre a következő táviratot menesztette Pannonhalmára.

Méltóságos Fehér Ipoly főpát urnak. Ő császári apostoli királyi felsége a pannonhalmi Szent Benedek-rend nagykaptalanjának a magyar benzésrend alapításának kilencszázados évfordulója ünneplése alkalmából táviratilag kifejezett hódolattát és törhetetlen hűségének biztosítását legbensőbb köszöntéssel viszonzni méltóztatik. Legfelsőbb parancsra: Kőnig.

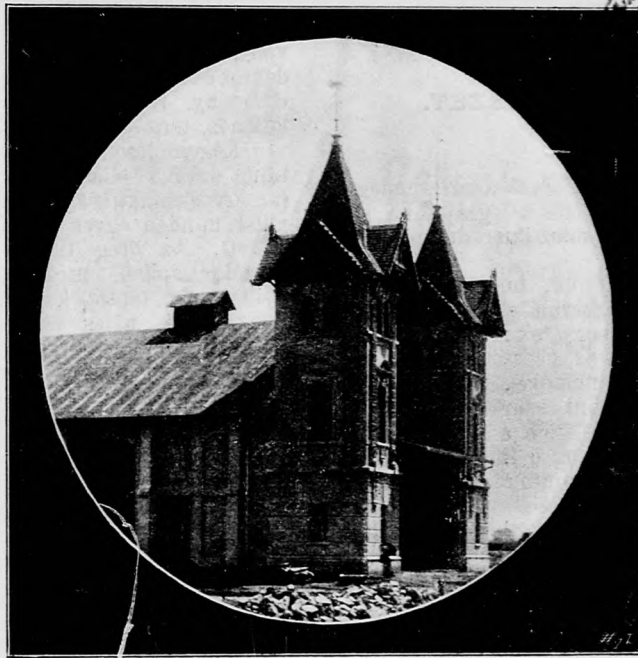
Ez a válasz igen kegyes és a benzésrend elteheti emléknék, mint az udvari kegy ritka megnyilvánulását. De ne tegye el mint nyelvméleket. A „legbensőbb köszöntés“ sok fejtörést adna a jövő évezred Szarvas Gáborjainak és Ballagi Aladárjainak. Ez nem magyarul van fogalmazva, pedig ez a távirat a kabinetiroda eredeti magyar távirata. Eddig, ha valami külföldi hivatalból kaptunk rossz magyarságu levelet, szinte örültünk. Nini, hisz a külföldön kezdenek foglalkozni a magyar nyelvvél. Nagyszerű vigasz volt ez nekünk. De hát a kabinetirodától, a melynek fentartásához ép annyi összeggel járulunk, mint az osztrákok, elvárhatjuk, hogy legalább egy magyar irnokot tartson, aki megértesse a pannonhalmi főpáttal, hogy tulajdonképpen mit akar az apostoli király hűséges alattvalóinak válaszolni. Mert ebből a válaszból ezt nem értette meg Fehér Ipoly.

*

(—) **Automobil az Alpeseken.** Gróf Gyulay István aradmegyei nagybirtokos érdekes utra kel Lukácsy Lajos aradi ügyvéd társaságában. Automobilon mennek az Alpeseken át. Ezt az utat a két sportsman tavaly már megtette s ez akkor nagy feltűnést keltett. A szaklapokon kívül a világlapok, köztük a *New-York Herald* is hasábos cikkeiben emlékeztek meg róla. Gróf Gyulay és Lukácsy augusztus 25-én Bécsből indultak el, Semmeringen, Stájerországon, Bajorországon, Svájcra s Felső-Olaszországon keresztül. Tavaly ez az ut negyvenkét napig tartott. Érdekesnél-érdekesebb ré-

szei voltak az utnak, különösen, amikor augusztus közepén dermesztő hidegben havas utakon hajtott végig a gépkocsi. A legnevezetesebb momentuma volt, amidőn Trafoi és Bormillo között végighajtottak Európa legmagasabb útján, 2875 méter magasságban. Ezt az utat automobilon még senkise tette meg. Egy francia sportsman megpróbálta, de baleset érte s törött karral vitték vissza. A trafoi-i polgármester ezt a rekordot azonnal megtáviratozta a Figarónak. Az ideit utat a szórakozásnak és a fotografálásnak szentelik. Most új gépen indulnak, mert amelyik a tavalyi alpesi uton

× **Feltűnést keltő találmány** a fogtechnika terén. Műfog koronák és műfog áthidalások aranyban. Műfog inylemez nélkül. A műfog koronák aranyból (arany sapka) pótolják az oly fogakat, melyek már nem tömhetők, vagy letöredeztek. A műfog koronák erősen vannak elhelyezve, mint a természetes fogak. A fog-áthidalás segítségével oly fogsorok készíthetők, melyek a szájban tartósan ülnek a nélkül, hogy azokat ki kellene venni. Ezen áthidalás által a műfogaknak a természethez való hasonlósága csak emelkedik, megjegyzendő azonban, hogy úgy a műfog koronák, mint fog-áthidalások és zománcfogak arannyal fűzve csakis akkor készíthetők, ha még néhány fog-gyökér, vagy természetes fog van az állkapocsban. — Kautsug-fogakat arannyal bevont inylemezek nélkül, esetleg inylemezekkel jótállás mellett a leg-

Az aradi nyári szinkör.

vitte őket, azt gróf *Andrássy Géza* megvette gróf Gyulaytól 20.000 koronáért. Gróf Gyulay Istvánnak a hazai automobil-pályákon is szép babérai vannak. Tavaly, a magyar automobilklub budapesti versenyén ő vezette gróf *Szapáry Pál* kocsiját, amely első is lett a versenyben. A rendkívüli érdekes utat *Lukácsy Lajos* az Alföld-ben fogja leírni és utleírását még érdekesebbé fogják tenni a fénykép felvételek, a melyeket *Lukácsy Lajos* szivességéből szintén be fogunk mutatni olvasóinknak.

jobban készít *Morgenstern Gyula* fogász. Muterem Aradon, az *Andrássy-uton*.

*

× **A makói kiállításon** nagy feltűnést keltettek özvegy *Husztiné* és *Tarsa* gyönyörű, izlésesen kiállított képei. *Hogedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszternek is feltűntek a művészies kivitelű képek s nem mulasztotta a képek fölött elismerését kifejezni. *Husztiné* makói műterme egyike a vidék legpazarabban berendezett fényirdájának, forgalma is meglepő, mert több mint kétezer felvételt készítenek évenként. Az árak mérsékeltek.

*

§§ **Az automobil.** Van itt Aradon egy oromban piros jármű, néhány hét óta mindennap a főúton szaladgál. Az a tulajdonsága, hogy nagyon gyorsan halad, iszonyu bűdös és ékeletlen lármát csap. Eme főtulajdonságok mellett mellett mellékes czélokra is felhasználható, tudniillik bele lehet ülni s akkor viszi az embert. Így azután természetesen megcsudálják az aradiak. Szerfelett tetszik nekik az, hogy gyorsan jár, hogy bűdös és hogy lármázik. Hogy gőz és lóerő nélkül mozog, az mellékes. Hanem az viszont megint nagyon érdekes, hogy a braganzai herczeg fekete szemvédőt tesz fel, mikor benne ül. Igazán pompás dolog ez az automobil: milyen bűdös szagot hagy maga után, és úgy tesz: tőf, tőf, tőf . . . És a herczeg hogy henczeg benne a fekete szemvédőjével, meg Fedák Sárival . . .

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

HÓFEHÉRKE.

A mesternek, *Ujházi Edének* aradi vendégszereplése alatt a legnagyobb a legzajosabb sikere — Bródi Sándor e misztikus drámájában volt.

Ujházinak köszönhetjük, hogy a főváros után az aradi színházban került először bemutatóra ez a misztikus szomorújáték . . . Mely az életet, a jellemet, a véletlent és a sorsot ábrázolja, az emberi érzések minden nemével.

Falura vágyik a fásult, szürke kedélyű fővárosi gavallér, a kit a véletlen a tiszteletesékhez vezet, a hol meglátja az ő Hófehérkéjét, a tiszteletes leányát, a kit mintha csillogó, vérnélkül való fehér márványból véstek volna. Alakja karcsu, árása gyengéd lebegés, a hangja olyan tisztán cseng, mint hajnalban a pacsirta szó, és szóke selyem haja kecsesen simul homlokához, nyakához. Hófehér homloka alól pedig szeliden a hűséget tükröző kék szeme révedezik.

A sok fővárosi megunt csalfa barna leány után ime végre megtalálta a gavallér az álmodott ideált, Hófehérkét, a ki különben magában hordja a betegség csíráját és a kit a falu orvosa gyógykezel. A ki különben igen nagy tudományu ember. Vöröshaju leányával együtt éppen akkor mennek látogatóba a tiszteletesékhez, a mikor hófehérke menyaszszony lett.

Ez persze fölkelte a vörös haju doktor kisasszony irigységét, mert ő is férjhez szeretne menni, jól tudja, hogy a nő sorsa a férfi; a női élet főtevékenysége az élettársnak megszerzése és megtartása. És a doktorkisasszony szívében a szerelem s a hűség eleinte egyenlő mértékben keverednek és keserűen kérde a sorstól hát miért nem én . . . Miért ő? . . . S míg végül a hűség a legártalmasabb szerelmes szenvedélylyé fajul.

Ezen fordul meg a drámai cselekmény, a doktor jól tudja, hogyha Hófehérke vélegénye nem lehet az ő veje, akkor Helén, az ő szép egészséges, okos leánya pusztul el. Hát miért nem inkább a másik, a csenevész virág hervadjon el, a ki már magában hordja a pusztulás férgét?!

Mint mikor tavasszal a fagyos éjszakai szél száguld a virágzó kerteken át csirázó, rügyező, fakadó életet megrontva, így lesz a két családnak megrontója a falusi doktor önző, mély atyai egoizmusa.

A csillapító, mérgező hatásu szerből többlet ad be kelletténél Hófehérkének, a ki szép csendesen örökre elalszik . . .

Igy aztán a vereshaju doktor kisasszony a fővárosi gavallér felesége lesz.

Ez a tárgya két felvonásnak, kár, hogy a szerző nem tudta a harmadik felvonásban érvényre juttatni azt a lelki tusát, harcot, mi a doktor és Helén férje lelkében dul, — a misztikus látomány, Hófehérke koporsója nélkül. A mi különös, természetellenes hatással van a nézőre.

Régen látott az aradi közönség ilyen kitűnő drámai előadást. A mester, Ujházi Ede (az orvos) alakításáról elragadtatással kell szólnunk, minden egyes jelenése frenetikus tetszést aratott. Az öreg tiszteletest *Mezei Péter* az ő szokott jóízű, modorával kreálta, többször nyílt színen tapsot kapott. Hófehérke *Komlósi Ilonka* volt, bájos és kedves naiv megjelenésével mindig elragadja a közönséget, különösen ezen estén nagyon tetszett, egyszerűen természetes keresetlen játékaival. A kis tiszteletes *Szöke Sándor* volt, végre olyan szerephez jutott a mely az ő egyéniségének teljesen megfelel, utolsó jelenésében nyílt színen tapsot kapott. *Angyal Ilka* Helén és *Palágyi Lajos*, kitűnők voltak. Ugyszintén a többi szereplők is nagyon előmozdították az előadás sikerét.

➤

*

§§ **Zsazsa.** Van nekünk magyaroknak egy tiszteletreméltóan nagy hibánk. Felkapunk valamit s azt tömjénezünk, ünnepeljük ad infinitum. Akkor nem ismerünk mást kivüle sem égen, sem földön. Nekünk egyetlen primadonnánk *Küry Klára*, akinél istenibb teremtés nem létezik ezen a sáros földgolyóbison. Nem ismerünk jobb fogtisztítószert a *Kalodontnál*, mely a maga nemében egyedüli és páratlan. És így tovább. Most már azonban kezdünk emancipálódni az ilyen felfogás alól. Kezdjük megismerni *Küry* mellett *Fedákot* is, sőt *Fedákot* már *Zsaszának* is hívjuk. Ez már haladás. Csak *Felhő Rózsit* nem fogjuk felismerni. Nem is akarjuk. Kár volna ilyen módon kvalifikálni a „komprimált“ tapsokkal elkövetett sértést. Mert az viczcznek felséges volt . . .

Gaál Lipót

látyszerész

Aradon, Andrásy-tér 20.

Alapított 1860-ban.

Szemüvegek, orrszipetők, lorgnettek
finom aczél, nickel tekenőbéka-csont, deublé és a magy. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett ezüst és 14 karatos arany kerettel ellátva. A lenesék pedig a legfinomabb kettős optikailag csiszolt üvegből és valódi hegyi kristályból készültek. — Dus raktár minden szakmához tar-

tozó árukból, u. m.: **színházi és tábori látesővek, nagyító üvegek** (mikroszkop), hőmérők és légsúlymérők (Aneroid barometer), **lázmérők** orvosok számára, **stereoskopok, pantoskopokból**. Nagy választék stereoskop képekből. Az orvos által előírt szemüvegek és orrszipetők pontos méret után készülnek.

Javítások és vidéki megrendelések a legpontosabban, jutányos áron eszközöltnék.

PACSÉRI ODRY LEHEL

nyug. operaénekes a magy. Kir. operaház volt tagja
Kápolna-uteza 3. sz. lakásán
a legjobbnak bizonyult

methodus szerint

ének-leckéket ad.

Jelentkezhetni naponta d. u. 3—5-óráig. — Tanítás kezdete szeptember 1-én.

ODRY LEHEL, énektanár

FLEISCHER TESTVÉREK

VASBUTORGYÁRA

ARAD, LÁZÁR VILMOS-UTCZA,

Ajánlja izléseles kicitelű és minden tekintetben tetszeny-képes gyártmányait, mint

VASÁGYAKAT

hozzátaló betétekkel, éjjeli szekrényeket, mosdóasztalokat, díszes szerekágyakat, bőlcseket és gyermek koszikat. Elcállal szálloda kerti-székek, asztalok, ígusok, arcahazak, internátusok, kórházak és kaszárnyak berendezését jutányos árak mellett.

Sodrony-ágybetétek méret szerint jutányos áron készíttetnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

* Páris 1900. GRAND PRIX. Páris 1900. *

Ifj. Haggemmacher Henrik

budafok-kőbányai sörfözde aradi sörfőraktára

Aradon, Karolina-uteza 7-ik szám,

ajánlja

Dr. Telbisz János kir. keresk. törv. hit. vegyész ur által elősmert legkellemesebb üdítő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.

Rülönösen

mell- és gyomorbaajosok figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hiv. vegyész ur nyilatkozata:

„A Haggemmacher-féle Góliát maláta-sört vegyvizsgálatom alapján főleg magas extrait és malata cukor (maltase) tartalma következtében a legkitünőbb maláta-sörök közé sorozom.”

— Legkellemesebb üdítő és tápláló ital. —

Kapható nagyobb fűszerüzletekben.

Vároai és megyei telefon szám 206.

* 1896. ÁLLAMI ARANY-ÉREM. 1890. *

Teljesen higany és ólommentes ártalmatlan készítmény

☆ HAJNAL-CRÉME ☆

elismert biztos hatású kéz és arczszépítő szer, eltávolít minden bőrtisztatlanságot. Az arczbőrt bársony puhává teszi és az arcz szép, üde és ifju szint nyer.

I tégely „Hajnal-crème“ I kor.

Kapható:

Krebsz Ödön drogueria és iliatszerüzletében
Pécs, Igalmasok-utca 10.

SCHÖNWALD IMRE

óras és ékszerész

Pécs, Király-utca.

Versenyérmek. ☆ ☆ ☆ Vésések.

Kivánatra minták és költséggvetés.

Szállítás az ország minden részébe.

Tácirat-czim:

SCHÖNWALD, PÉCS.

CLICHÉKET

mindennemű nyomtatványhoz készít
legjobb kicéltben

ORMOS GUSZTÁV

photocincografiai műintézete
Budapest, VII.; Akácza-utca 47.

Hidegvizgyógymód

15 jegy 6 forint.
1 jegy 0.50 forint.

Villamfényfürdő

csúsz. (rheuma), elhízottság, köszvény ellen. — 15 jegy 15 frt. 1 jegy 1.25 frt. szívbajok, vérszegénység ideggyengeség, meszes vérek. — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Szénsavas fürdő

Moor fündő

rheuma, nőbajok — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna

görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meggyezés szerint.

Napfürdők

direkt a célra magas kerítéssel elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neve szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, esziosok, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve). 15 jegy 10 forint.

Belélegzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében Aradon, Zrinyi-u. 3 sz.

* Most jelent meg! *

GARÁDY VIKTOR

Tengerparti

** sétaták.

Garády Viktor sokáig lakott a tenger közelében s a végtelen vizek csodás titkait éles szemmel figyelgette. Meg van az érzéke arra, hogy jól lásson s a mit megfigyel, azt költői módon tudja elmondani. Ebben a könyvében minden olyan dologról ír, a mi a szárazföldi emberek legfőbbjének teljesen ismeretlen. A tenger világa oly perspektivákat mutat, a melyekhez fogható csak a tündérmesékben van. Ezekről ír Garády ren kívül érdekesebben s annyi alaposággal, a mi messze túlhaladja a közönséges laikus tudást. Némely cikke valóságos érdekesítő elbeszélés; rajza bevalnak színes festménynek is; gyönyörködtető és tanulságosak egyszersmind.

Ára igen diszkeskötésben
5 Korona.

Kapható a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában a pénz előleges beklüldése, vagy utánvét mellett.

Legérdekesebb olvasmány!!

A vidéki könyvpiacra az utóbbi időben hasonló érdekességű könyv nem jelent meg.

A szerző messze az Északi tenger viharos partjaihoz vezeti a figyelmes olvasót, majd a képzelt szárnyain az Alpesek örökzöld vidékeit kalandozzuk be. A tarkasziú változatos utleírások vidám karczolatokkal vannak fűszerezve, közben-közben pedig egy-egy érdekes novellával, vagy elbeszéléssel szórakozik az olvasó. A Keleti tengertől az Adriáig elkalandozunk s a szerző a tenger mormoló habjairól, tajtékzó hullámainról mond szép történeteket.

A mű gyönyörű színes címlapját Níkelszky Géza pécsi festőművész készítette angol Walter Crane stílusban. Az izléses, modern kiállítás az Aradi Nyomda Részvénytársaság érdeme.

A vaskos kötet ára fűzve 4 kor. remek diszkötésben 6 kor. Megrendelhető az Alföld kiadóhivatalában Aradon. József főherc.-u. 22.

Littke L., Pécs

cs. és kir. udv. szállító

Frígyes főherceg 0 cs. és kir. fensége, Saluator Lipót főherceg 0 cs. és királyi fensége és a nemzetközi hálóköcsi és európai expresszónat-társaság szállítója.

PEZSGÓFAJOK:

Sport Grand Vin Sec...
Extra Sec...
pezsgők Dry-Dry...

Export pezsgők
angol izlésre:

Vin Brut. Britannia Sec.

Budapesti főraktár IV., Szép-utca 3.

Telefon szám 10-35.

Telefon szám 10-35.